IV.ÚS 837/26 ze dne 29. 4. 2026

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lucie Dolanské Bányaiové (soudkyně zpravodajky) a soudců Michala Bartoně a Zdeňka Kühna o ústavní stížnosti stěžovatelů T. F., zastoupené Mgr. Markétou Chudáčkovou, advokátkou, sídlem Uruguayská 416/11, Praha 2 - Vinohrady, a nezletilého T. F., proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. prosince 2025 č. j. 96 Co 363/2025-1930b) a usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. listopadu 2025 č. j. 0 P 121/2020-86, za účasti Krajského soudu v Ústí nad Labem a Okresního soudu v Ústí nad Labem, jako účastníků řízení, a M. P., jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

I.
Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Stěžovatelka nesouhlasí s rozhodnutími uvedenými v záhlaví a navrhuje jejich zrušení, přičemž se dovolává porušení svých základních práv, jakož i základních práv svého nezletilého syna zaručených Listinou základních práv a svobod, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvou o právech dítěte.

2. Z ústavní stížnosti, jejich příloh a doplnění vyplývá následující. Okresní soud v Ústí nad Labem (dále jen "okresní soud") napadeným usnesením zamítl návrh stěžovatelky na vydání předběžného opatření, jímž by soud - stručně řečeno - upravil styk nezletilého se stěžovatelkou (výrok I). Okresní soud naopak nařídil předběžné opatření, jímž zakázal jakkoli zveřejňovat a přikázal odstranit již zveřejněné zvukové nebo obrazové záznamy, písemnosti osobní povahy či jiné záznamy a informace pořízené o soukromém životě nebo jakékoli údaje související s úpravou poměrů nezletilého, a to rodičům (a jejich právním zástupcům), obchodní společnosti Seznam Zprávy, a.s. a Spolku Maják pro Tebe z.s. (výrok II). Současně nezletilému jmenoval opatrovníka pro účely nyní posuzovaného řízení (výrok III).

3. K odvolání stěžovatelky, shora uvedené obchodní společnosti a zapsaného spolku ve věci rozhodoval Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen "krajský soud"), který napadeným usnesením rozhodnutí okresního soudu potvrdil ve výrocích I a III. Ve výroku II jej změnil tak, že se rodičům zakazuje, aby po dobu řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, aktuálně vedených u okresního soudu pod sp. zn. 0 P 121/2020, poskytovali jiným osobám, vyjma svých právních zástupců nebo zástupců nezletilého, informace o nezletilém v jakékoli formě, kterými by mohlo dojít ke ztotožnění nezletilého v souvislosti s probíhajícím řízením ve věcech péče soudu o nezletilé, nebo k zásahu do jeho osobnostních práv. Pokud tak rodiče již učinili, ukládá se jim povinnost zajistit odstranění již zveřejněných veškerých záznamů a informací o nezletilém.

4. Krajský soud se ztotožnil s hodnocením okresního soudu a uzavřel, že pro nařízení předběžného opatření týkajícího se úpravy styku nejsou splněny zákonné podmínky. Soudy konstatovaly, že se stěžovatelka v podstatě domáhá změny rozhodnutí ve věci samé z června 2025, které sice není pravomocné, protože proti němu stěžovatelka podala odvolání, ale v části týkající se úpravy péče a styku je předběžně vykonatelné a rodiče by jej proto měli dodržovat. Soudy neprokázaly, že by nezletilý pobyt u otce, do jehož péče byl svěřen, snášel špatně, resp. neshledaly k otcově péči výhrady. Naopak prokázaly stěžovatelčino manipulativní chování. Co se týká změny výroku II, krajský soud vysvětlil, že postačí, aby zákazy související s ochranou osobnostních práv nezletilého byly uloženy toliko rodičům, nikoliv dalším subjektům. Krajský soud se ztotožnil s názorem okresního soudu, že zájem na ochraně svobody projevu, jehož se stěžovatelka dovolává, zde nemůže převážit nad zájmem na ochranu soukromí nezletilého. Natáčení videí, hlasových (zvukových) zpráv, citlivých informací, jejich zveřejňování a sdílení s dosahem pro širokou veřejnost, ve kterých je nezletilý ve vypjatém stavu, křičící, je dle soudu také extrémním zásahem do jeho důstojnosti.

II.
Argumentace stěžovatelky

5. Stěžovatelka s těmito rozhodnutími nesouhlasí a navrhuje jejich zrušení. Namítá, že v dané věci jde od počátku o nesprávně řešený protrahovaný opatrovnický spor, který trvá již několik let a v němž došlo a nadále dochází k závažným vadám v podobě nezákonného vynucování styku s otcem proti vůli dítěte. Vyjadřuje zásadní nesouhlas s postupem státu v opatrovnickém řízení týkajícím se jejího syna. Ohrazuje se rovněž proti zákazu informovat o úpravě poměrů nezletilého. Stěžovatelka v tomto spatřuje ochranu státní zvůle před veřejnou kritikou a odpovědností státu.

III.
Splnění podmínek řízení

6. Ústavní soud nejprve posoudil splnění podmínek řízení. Musel se tedy předně zabývat oprávněností nezletilého stěžovatele, v řízení před Ústavním soudem zastoupeného pouze stěžovatelkou jako zákonnou zástupkyní, podat ústavní stížnost. Z dosavadní praxe Ústavního soudu plyne, že nehrozí-li kolize mezi procesními zájmy nezletilého stěžovatele a jeho zákonného zástupce a stěžovatel není plně svéprávný z důvodu nízkého věku, může za něj ústavní stížnost podat jeho zákonný zástupce, který též udělí plnou moc advokátovi (srov. nález ze dne 13. 4. 2010 sp. zn. II. ÚS 485/10, bod 11). V posuzované věci je však zjevná kolize zájmů mezi nezletilým a stěžovatelkou jakožto zákonnou zástupkyní stěžovatele, neboť ústavní stížnost směřuje proti rozhodnutím o výchovných poměrech nezletilého. Nicméně vzhledem k tomu, že Ústavní soud z důvodů dále uvedených považuje posuzovanou ústavní stížnost za zjevně neopodstatněnou, nepovažoval za potřebné ustanovit nezletilému stěžovateli opatrovníka, neboť ustanovení opatrovníka by nebylo nijak způsobilé tuto neopodstatněnost zvrátit a jeho povolání pro řízení před Ústavním soudem by tak bylo pouhým formalismem (srov. obdobně např. usnesení ze dne 9. 8. 2016 sp. zn. II. ÚS 1888/16).

7. Domáhá-li se stěžovatelka zrušení rozhodnutí okresního soudu v celém rozsahu, tj. i ve vztahu k výroku II, který byl změněn napadeným rozhodnutím krajského soudu, přehlíží, že Ústavní soud není příslušný rušit to, co již bylo zrušeno či změněno v průběhu předchozího řízení.

8. Ostatní podmínky řízení považoval Ústavní soud za splněné.

IV.
Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

9. Předmětem přezkoumávaného řízení bylo posouzení návrhu na vydání předběžného opatření ve sporu rodičů o péči o nezletilé dítě, jakož i s ním spjaté beznávrhové předběžné opatření ve smyslu § 102 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Ústavní soud přezkoumává rozhodnutí v rodinněprávních věcech obecně zdrženlivě. Rozhodování v této citlivé oblasti je doménou civilních soudů, které jsou v bezprostředním kontaktu s účastníky řízení, znají rodinnou situaci a mohou nejlépe posoudit zájem dítěte. Zvláště pak zdrženlivý přístup Ústavní soud zastává při přezkumu rozhodnutí o předběžných opatřeních. Přestože mohou zasáhnout do práv a povinností účastníků, nečiní tak konečným způsobem a ani jimi není (resp. nemá být) předjímán výsledek řízení ve věci samé. Proto Ústavní soud ruší taková rozhodnutí pouze výjimečně, typicky pokud jde o akty svévole či libovůle, potažmo jinak excesivně zasahující do základních práv účastníků (tzv. omezený test ústavnosti, srov. např. nález ze dne 8. 10. 2024 sp. zn. III. ÚS 1858/24, body 18 a 19).

10. V nyní posuzované věci nelze přehlédnout, že stěžovatelčina argumentace směřuje v podstatné části k porušení základních práv jejího syna. Ten - jak Ústavní soud vysvětlil výše - postavení stěžovatele nemá. Případné porušení práv syna se ve sféře základních práv stěžovatelky může projevit jen zprostředkovaně a intenzita zjištěného pochybení by musela být o to vyšší, aby právní sféru stěžovatelky zasáhla (srov. nález ze dne 19. 12. 2017 sp. zn. II. ÚS 1931/17). K ničemu takovému však nedošlo.

11. Ústavní soud tak posoudil, zda předběžné opatření mělo zákonný podklad (čl. 2 odst. 2 Listiny), bylo vydáno příslušným orgánem (čl. 38 odst. 1 Listiny) a není projevem svévole či libovůle (čl. 1 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny). První dvě podmínky jsou splněny. Napadená rozhodnutí současně nelze považovat ani za svévolné či zjevně excesivní, což vyplývá již ze shora provedené rekapitulace obsahu napadených rozhodnutí. Ústavní soud nemůže suplovat obecné soudy v řízení týkajícím se "pouze" předběžného opatření, očekává-li navíc v dohledné době pravomocné meritorní rozhodnutí, v němž bude nikoliv jen zatímně či předběžně posouzena rovněž otázka styku nezletilého se stěžovatelkou. Z napadených rozhodnutí je patrné, že soudy provedly podrobné dokazování týkající se aktuálních událostí, k nimž došlo po vydání meritorního rozhodnutí (srov. usnesení okresního soudu, body 4 až 17). Uzavřely přitom, že od stavu, jak byl zjištěn důkazy v průběhu (meritorního) řízení a promítnut do konečného rozhodnutí ve věci samé, nedošlo k podstatným a osvědčeným změnám. Soudy neshledaly, že by byly dány stěžovatelkou tvrzené okolnosti, jež by eventuálně zakládaly a prokazovaly naléhavou potřebu zatímní úpravy právních poměrů účastníků (např. že nezletilý špatně snáší otcovu péči, což se projevuje jeho útěky, nebo že je nezletilý otcem týrán). Za svévolné nelze označit ani závěry týkající se nařízení předběžného opatření ve věci ochrany osobnostních práv nezletilého (srov. usnesení okresního soudu, body 29 až 32) a jmenování kolizního opatrovníka (tamtéž, bod 34).

12. Ústavní soud neshledal porušení základních práv stěžovatelky a ze shora uvedených důvodů její ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků odmítl jako návrh zjevně neopodstatněný podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. Ve vztahu k nezletilému stěžovateli ústavní stížnost odmítl jako podanou osobou neoprávněnou podle § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu. Ve vztahu k výroku II usnesení okresního soudu ústavní stížnost odmítl jako návrh, k jehož projednání není příslušný podle § 43 odst. 1 písm. d) téhož zákona.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2026

Lucie Dolanská Bányaiová v. r.
předsedkyně senátu